

Priimtas 2004 m. lapkričio 12 d. LGS 12-ame suvažiavime

I. ĮŽANGINĖ DALIS

Gydytojo profesinės etikos ištakos siejamos su medicinos mokslo pradininku gydytoju Hipokratu. Tai išskirtinė profesija, turinti kilnią misiją - saugoti žmogaus sveikatą ir gyvybę, padėti išvengti ligų, gydyti pacientus, palengvinti ligos sukeltas dvasines ir fizines kančias. Profesinės etikos vertybės slypi senoje garbingoje Hipokrato priesaikoje. Gydytojo profesinė etika pergyveno įvairius raidos tarpsnius. Medicinos mokslo ir technologijų pažanga, visuomenės ir kultūros pokyčiai keitė profesinės etikos formą ir turinį. Tačiau pamatinės gydytojo profesinės etikos vertybės išliko.

Tęsdami profesinės etikos hipokratiškąsias tradicijas, Gerbdami žmogaus orumą ir teises, paciento autonomiją, Gerbdami žmogaus gyvybę nuo prasidėjimo iki mirties, Kurdami pažangų Lietuvos medicinos mokslą ir Geros medicinos praktikos standartus. Ugdydami pagarbą teisinei valstybei, Garbingai ir sąžiningai atlikdami savo pareigas. Siekdami pateisinti gerą gydytojo vardą Lietuvos gydytojų sąjungos (toliau - LGS) nariai priima šį Profesinės etikos kodeksą ir įsipareigoja juo vadovautis.

Gydytojo profesijai apibūdinti ir vertinti taikomas kvalifikuoto, atidaus, dėmesingo, rūpestingo, atsargaus gydytojo profesinio elgesio standartas.

LGS profesinės etikos kodekso tikslas - nustatyti kriterijus, pagal kuriuos galima vertinti, ar konkretūs gydytojo veiksmai atitiko kvalifikuoto, atidaus, dėmesingo, rūpestingo, atsargaus gydytojo profesinio elgesio standartą.

II. ATITIKIMO GYDYTOJO PROFESINIO ELGESIO STANDARTĄ KRITERIJAI

Kvalifikuoto elgesio (profesionalumo) standartas:

Atlikdamas profesines pareigas, gydytojas:

1. Laikosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, juos lydinių teisės aktų, sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų, sveikatos priežiūros įstaigų vidaus (lokalių) tvarkomųjų dokumentų, Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau - SAM) patvirtintų profesinių standartų (medicinos normų), SAM nustatyta tvarka pripažintų diagnostikos, gydymo metodikų bei technologijų.
2. Užsiima medicinos praktika turėdamas galiojančią atitinkamos specialybės licenciją.
3. Vadovaujasi įrodymais pagrįsta Gera medicinos praktika.
4. Nuolatos kaupia ir tobulina savo žinias ir profesinius įgūdžius.
5. Sąžiningai ir atidžiai tvarko medicininę dokumentaciją teisės aktų nustatyta tvarka.
6. Pripažįsta ir laikosi savo kompetencijos ribų, taiko diagnostikos ir gydymo metodus pagal savo kompetenciją. Ši nuostata netaikoma esant skubioms aplinkybėms, kada negalima delsti gelbstint paciento sveikatą ir gyvybę.
7. Teikdamas sveikatos paslaugas, užtikrina tokį rūpestingumo laipsnį, kokio tikimasi iš sąžiningo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjo (gydytojo).

Gydytojų santykiai su pacientais:

1. Gydant pacientą tarpusavio santykiai grindžiami paciento sveikatos prioritetu, derinant jį su paciento autonomiškumo užtikrinimu ir diagnostikos ar gydymo procedūrų medicininėmis indikacijomis.
2. Atlikdamas savo profesines pareigas gydytojas privalo laikytis teisės aktų, reglamentuojančių paciento teises, užjausti ir gerbti pacientą bei jo negalią.

3. Gerbia paciento teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ir gydytoją joje.
4. Palaiko su pacientu gerus santykius, kurie grindžiami abipusiu pasitikėjimu ir pagarba.
5. Dėmesingai ir atidžiai išklauso paciento skundus.
6. Informuoja pacientą apie jo sveikatą, diagnostikos ir gydymo procedūras, alternatyvių procedūrų panaudojimo galimybes, riziką, tikėtinus rezultatus, jei pacientas nori tai žinoti. Neteikia pacientui informacijos prieš jo valią.
7. Bendrauja su pacientu, gerbdamas jo autonomijos principą - paciento laisvo ir informuotumu pagrįsto gydymo pasirinkimo teisę, įstatymo nustatyta tvarka laikytis informuoto asmens sutikimo principo. Be paciento sutikimo procedūras gali atlikti tik išimtiniais paciento gyvybės ir sveikatos išsaugojimo atvejais.
8. Gydytojas saugo paciento paslaptį, įstatymų nustatyta tvarka laikosi informacijos konfidencialumo principo.
9. Gydytojas gerbia paciento teisę atsisakyti diagnostikos, gydymo procedūros ir profilaktikos, paciento norą konsultuotis su kitu gydytoju dėl savo sveikatos ar gydymo eigos.
10. Gydymo metu dėmesingai stebi pacientą, informuoja apie gydymo rezultatus, rekomenduoja tolimesnę priežiūrą ar gydymą, perduoda paciento priežiūrą kitam gydytojui (sveikatos priežiūros įstaigai).
11. Jei pacientas savavališkai pakeičia ar nutraukia gydymo ar diagnostikos procedūras, gydytojas nėra atsakingas už paciento dėl to patirtą žalą, jei jis buvo pacientą informavęs apie tokio nutraukimo galimas pasekmes.
12. Gydytojas turi teisę atsisakyti gydyti konkretų pacientą, jei jam nėra būtina teisės aktų nustatyta būtinoji medicinos pagalba ir turi nurodyti alternatyvias medicinos priežiūros galimybes.
13. Gydytojo asmeniniai įsitikinimai neturi pakenkti paciento priežiūrai.

Gydytojų tarpusavio santykiai:

1. Gydytojų tarpusavio santykiai bei santykiai su kitais sveikatos priežiūros specialistais ir medicinos darbuotojais grindžiami pagarba vienas kitam, pasitikėjimu, geranoriškumu, taktiškumu ir sutarimo siekimu.
2. Dalijasi su kolegomis medicinos mokslo žiniomis ir profesine darbo patirtimi.
3. Kilus abejonei gydytojas kviečia konsultuoti labiau patyrusį kolegą (kolegas).
4. Nukreipia pacientą pas kitą gydytoją, jei to reikalauja paciento sveikatos būklė.
5. Gydytojas neturi teisės reikšti nepalankios nuomonės apie kito gydytojo veiklą, kai girdi pacientas, personalas ar visuomenė.
6. Laikosi sąžiningo gydytojo elgesio standarto ir įspėja kolegą, jeigu jo elgesys ar profesinė veikla prieštarauja profesinės etikos kodeksui. Jeigu toks įspėjimą neefektyvus, informuoja LGS etikos komisiją. Tai nėra profesinio solidarumo pažeidimas.
7. Gydytojas negali dirbti paveiktas alkoholio ar narkotinių medžiagų, taip pat jei jo sveikatos būklė neleidžia dirbti pilnavertiškai.
8. Gydytojai, vykdantys viešojo administravimo funkcijas, turi vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

III. GYDYTOJŲ TEISĖS

1. Vykdydamas savo profesines pareigas, formuojančias didesnę atsakomybę ir profesinę riziką, turi teisę atitinkamą profesinio darbo apmokėjimą. Neturi reikalauti papildomo užmokesčio už teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas, jei jos apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo ar yra nustatytos individualiose sutartyse.

2. Atlikdamas savo profesines pareigas yra nepriklausomas ir vadovaujasi šiuolaikinėmis medicinos žiniomis ir pareiga teikti tik kokybiškas medicinos paslaugas. Pacientas turėtų būti informuojamas, jei gydytojo nepriklausomumas yra ribojamas šių sąlygų. LGS atkreipia visuomenės dėmesį į gydytojų profesinės laisvės suvaržymus.
3. Gerbia įstatymus, tačiau turi teisę reikalauti keisti jų nuostatas, jei jos prieštarauja pacientų interesams.
4. Nuomonę sveikatos priežiūros klausimais viešumoje reiškia kaip privatus asmuo, vadovaudamasis teisingumo, sąžiningumo ir etikos principais.
5. Turi teisę nuolat tobulintis savo profesijos srityje.
6. LGS nariai savanoriškai apdraudžia savo, kaip gydytojo, civilinę atsakomybę, atsižvelgiant į riziką, kuri priklauso nuo konkrečios profesijos specialybės.
7. Veikdamas kaip samdomas gydytojas, turi teisę reikalauti, kad jo sveikata dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos būtų papildomai draudžiama.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. LGS pareiga - stebėti, kaip gydytojai laikosi gydytojų profesinės etikos principų, šio kodekso.
2. Profesinės etikos kodekso pažeidimus svarsto LG Etikos komisija, vadovaudamasi LGS prezidento patvirtintu Darbo reglamentu.
3. Gydytojui už profesinės etikos pažeidimus, vadovaujantis LGS Statutu, gali būti taikomas narystės LGS sustabdymas ar pašalinimas iš LGS. Tokiu atveju sprendimą priima LGS taryba, apvarsčiusi Etikos komisijos pateiktą išvadą.
4. Tais atvejais, kai gydytojo elgesys profesinėje veikloje nereglamentuojamas įstatymų arba šio kodekso, jis privalo laikytis gydytojų praktikoje susiformavusių tradicijų kurių turinys atitinka bendrus etikos ir dorovės principus.